

Wierzę w życie wieczne

Cele katechetyczne – wymagania ogólne

- Wyjaśnienie, czym są rzeczy ostateczne człowieka (sąd szczegółowy, niebo i piekło).
- Wskazanie na łaskę i nasze czyny jako na czynniki definiujące naszą ostateczność.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- wyjaśnia, czym jest sąd szczegółowy;
- tłumaczy, co definiuje zbawienie lub potępienie człowieka;
- opisuje stany ostateczne człowieka: niebo i piekło;
- wskazuje zachowania potwierdzające wiarę, która jest konieczna do zbawienia;
- stwierdza, że radość nieba jest ostatecznym celem człowieka.

Pojęcia i postaci

Sąd szczegółowy, zbawienie, potępienie, niebo, piekło.

Wartości

Życie w jedności z Bogiem, szczęście wieczne w niebie.

Metody i środki

Rozmowa kierowana, antytemat, miniwykład, tekst z lukami, film, praca z podręcznikiem, teksty do metody tekst z lukami.

Propozycja realizacji

Modlitwa na rozpoczęcie

Chwała Ojcu.

Cele lekcji. Nauczyciel podaje cele w języku ucznia: będę wiedział, czym jest sąd szczegółowy; będę umiał wyjaśnić, czym są niebo i piekło; będę wiedział, jakie czyny mogą pomóc w osiągnięciu zbawienia.

Metoda – rozmowa kierowana. Nauczyciel prosi uczniów, żeby powiedzieli, jak w naszym kraju odbywa się rozprawa sądowa. Należy dążyć do odpowiedzi, że sędzia wysłuchuje strony, bierze pod uwagę argumenty obrony i prokuratora, ocenia wagę i znaczenie przedstawionych dowodów i w konsekwencji wydaje wyrok. Nauczyciel przypomina uczniom, że po śmierci każdy z nas stanie przed sądem. Będzie to jednak inny trybunał. Ludzie często myślą o nim tak, jak o rozprawach w naszych sądach. Bóg jednak inaczej będzie wydawał wyroki zbawienia lub potępienia.

Metoda – antytemat. Nauczyciel pyta uczniów: „Co zrobić, żeby po śmierci zostać potępionym?”. Odpowiedzi zapisujemy na tablicy. Następnie nauczyciel pyta: „Co zrobić, żeby zostać zbawionym?”. Odpowiedzi również zapisujemy na tablicy. Uczniowie zapewne podadzą, że drogę do piekła wyznaczają złe uczynki, a drogę do nieba dobre. Ważne jest, żeby – o ile to nie zostanie podane przez uczniów – nauczyciel wskazał na kluczowe znaczenie wiary w Boga, które definiuje nasz stan ostateczny.

Metoda – miniwykład. Nauczyciel wyjaśnia, że po śmierci każdy z nas stanie przed sądem szczegółowym. Jesteśmy zbawieni przez wiarę, więc to na nią będzie zwracał uwagę Bóg. Oczywiście czyny są ważne, bo przez nie wyrażamy naszą wiarę. Samymi czynami nie możemy jednak zasłużyć na zbawienie, gdyż jest ono łaską daną nam przez Boga. Nie będzie On „ważył” naszych czynów, sprawdzając, czy więcej jest dobrych, czy złych, ale zapyta nas o wiarę w Niego. Nauczyciel przypomina, że na ostatniej lekcji definiowaliśmy śmierć jako oddzielenie duszy od ciała. Wyjaśnia, że Kościół rozumie śmierć również jako koniec czasu łaski i rozpoczęcie czasu sprawiedliwości. Tłumaczy, że każdy człowiek jest dotknięty grzechem pierworodnym i dlatego popełnia grzechy. W życiu zawsze mamy możliwość nawrócenia się i odzyskania łaski uświęcającej. Po śmierci nie będziemy już mogli nawrócić się i oczyścić z grzechów. Jeśli umierając,

nie mamy na sumieniu grzechów ciężkich, możemy mieć nadzieję na zbawienie. Jeżeli jednak grzechy ciężkie obciążają nasze sumienia, a my nawet w ostatnich chwilach życia nie będziemy za nie żałować, nie wzbudzimy w sobie ducha pokuty i wiary w Boga, to On na siłę nas nie zbawi, a naszym losem może być potępienie. Na koniec nauczyciel wyjaśnia, że potępieni są ci, którzy trafiają do piekła, zbawieni natomiast albo od razu idą do nieba, albo potrzebują jeszcze oczyszczenia w czyśccu. Nauczyciel zapowiada, że o czyśccu będziemy uczyć się na kolejnej lekcji.

Metoda – tekst z lukami. Nauczyciel rozdaje uczniom tekst z lukami (załącznik 1). Uczniowie mogą pracować indywidualnie lub w grupach. W tym zadaniu nie chodzi o to, żeby uczniowie od razu prawidłowo uzupełnili tekst, ale żeby sprawdzić ich dotychczasową wiedzę. Dlatego ważne będzie podsumowanie tej metody przez nauczyciela. Gdy uczniowie zakończą swoją pracę, odczytują teksty, a nauczyciel wyjaśnia, dlaczego podane przez nich odpowiedzi są poprawne, lub koryguje i wyjaśnia błędne odpowiedzi.

Treść ćwiczenia	Propozycje wyjaśnienia
Niebo to <i>stan</i> ,	Należy zaznaczyć, że niebo to nie jest miejsce, jak myśli wiele osób.
w którym znajdują się dusze <i>wierzących</i> .	Należy przypomnieć, że wiara jest kluczowa w kwestii zbawienia lub potępienia.
W niebie dusza człowieka jest doskonale <i>zjednoczona</i> z Trójcą Świętą. Trafiają tam dusze ludzi, <i>którzy żyli w zgodzie, w zjednoczeniu z Bogiem</i> oraz w chwili śmierci byli w stanie łaski <i>uświęcającej</i> .	Jest to stan wiecznego szczęścia, którego źródłem jest Bóg. Należy podkreślić, że w chwili śmierci należy być w stanie łaski uświęcającej.
Nieba nie należy traktować jako <i>miejsca, chmur, na których siedzą Bóg i aniołowie</i> .	To są tylko obrazy, metafory, którymi posługują się artyści.

Piekło to <i>stan</i> , w którym dusze ludzkie są całkowicie pozbawione <i>możliwości przebywania z Bogiem</i> . Artyści przedstawiają je jako <i> płomienie ognia itp.</i>	Należy wyjaśnić, że są to tylko metafory, prawdziwym cierpieniem człowieka jest coś innego.
Jednak największym cierpieniem dusz czyścowych jest <i>brak możliwości oglądania Boga / przebywania z Bogiem</i> . Dusze przebywające w piekle <i>nie mogą</i> przejść do nieba.	Należy wyjaśnić, że jest to stan ostateczny, nie ma już możliwości zmiany, nie można przejść z piekła do nieba i odwrotnie.

Odpowiedzi uczniów mogą się różnić, ale chodzi o to, żeby sens odpowiedzi był zgodny ze wzorem. Na zakończenie można przygotować dwa poprawne teksty i odczytać je uczniom, żeby lepiej zapamiętali treść.

Metoda – film. Nauczyciel wyjaśnia uczniom, że za chwilę zobaczą krótki film na temat nieba. Prosi ich, żeby skupili się na tym, co autor mówi na temat szczęścia w niebie, na czym będzie ono polegało. *3MC – Trzyminutowy Katechizm – 62. Co będziemy robić w niebie?*

<https://www.youtube.com/watch?v=IRNepEnXa8> (dostęp: 1.05.2023).

Po obejrzeniu filmu nauczyciel tłumaczy, że w różnych religiach są rozmaite wizje nieba. W każdej z nich wspólne jest to, że przebywające tam dusze będą odczuwać szczęście. Nauczyciel następnie prosi uczniów, żeby wyjaśnili, jak Kościół rozumie szczęście nieba. Należy doprowadzić do odpowiedzi, że polega ono na wiecznym zjednoczeniu z Bogiem, na poznaniu Go takim, jaki jest.

Metoda – praca z podręcznikiem. Uczniowie samodzielnie lub grupach wykonują ćwiczenie 3 z podręcznika (punkt: „Praca na lekcji”). Po zakończeniu pracy uczniowie prezentują swoje odpowiedzi.

Podsumowanie lekcji

Po śmierci każdy z nas stanie przed sądem szczegółowym. Skończy się czas łaski i rozpocznie czas sprawiedliwości. Nie będzie już możliwości nawrócenia się i odpokutowania za grzechy. Decyzja o naszym zbawieniu lub potępieniu będzie uwarunkowana naszą wiarą, wyrażaną w czynach.

Niebo to stan wiecznego szczęścia, oglądania Boga i zjednoczenia z Nim. Piekło to stan odrzucenia Boga. Dusze, które znajdują się w tym stanie, cierpią, bo wiedzą, że już nigdy nie będą mogły zjednoczyć się Bogiem. Nie ma możliwości przejścia z nieba do piekła i odwrotnie.

Modlitwa na zakończenie

Z podręcznika.

Praca domowa

Z podręcznika.

Korelacja z edukacją szkolną

- Język polski:
Pogańska a chrześcijańska wizja sądu i kary po śmierci w literaturze na przykładzie drugiej części *Dziadów* A. Mickiewicza.
- Muzyka i plastyka:
Przykłady muzycznej twórczości ludowej, obrzędy, zwyczaje, tradycje swojego regionu.
- Język obcy nowożytny oraz język mniejszości narodowej lub etnicznej:
Słownictwo religijne, np. niebo, piekło, sąd ostateczny, czyściec, Apokalipsa.

Załącznik 1

Niebo to
w którym znajdują się dusze
W niebie dusza człowieka jest doskonale
..... z Trójcą Świętą.
Trafiają tam dusze ludzi, którzy żyli
.....oraz w chwili śmierci byli w stanie
Nieba nie należy traktować jako
Piekło to, w którym dusze ludzkie
są całkowicie pozbawione możliwości
Artyści przedstawiają je jako
..... Jednak największym cierpieniem dusz czyśćcowych
jest przebywania z Bogiem.
Dusze przebywające w piekle do nieba.